

Türkiye ziraat bankasının ipotekli ve müteselsil zirai alacaklarının taksitlendirilmesi hakkında kanun lâyihası ve İktisad, Ziraat ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/266)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı: 6/1875

7-VI-1935

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

Türkiye Ziraat bankasının ipotekli ve müteselsil zirai alacaklarının taksitlendirilmesi hakkında İktisad vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 5-VI-935 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
I. İnönü

İktisad Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
İktisad Encümeni
Karar No. 45
Esas No. 1/266

11 - VI - 1935

Yüksek Reisliğe

Türkiye Ziraat bankasının ipotekli ve müteselsil kefaletleri zirai alacaklarının taksitlendirilmesine dair olarak İktisad vekilligince hazırlanan İcra Vekilleri Heyetinin 6 - VI - 1935 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılarak Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası İktisad vekili ve Ziraat bankası Genel müdürü hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu.

Hükümet esbabı mucibesine ve İktisad vekilinin verdiği izahata göre 1929 senesine tekadüm eden senelerdeki ekonomik vaziyete istinaden zirai ihtiyaçları karşılamak üzere Ziraat bakanlığından gerek ipotekli ve gerekse müteselsil kefaletli yapılmış istikrazlar 1929 senesinden itibaren başlayan buhranın neticesinde fiat sukutile tediye edilemeyecek bir hale gelecek zürra, hasilâtile bu borcu ödeyemeyecek bir vaziyete düştüğünden 1931 senesi nihayetinde

bankanın alacaklı hesaplarında tediye edilememiş boreların kanunun neşri tarihine kadar geçmiş günler faizlerinin % 5 üzerinden hesap ve asıl borca ilâvesile bulunacak tutarın bu kanun hükümlerine göre % 3 faizle ve en çok 15 müsavı yıllık taksitle ödenmesi ve faizin % 3 indirilmesinden ve banka alacaklarının uzun bir zamanda tasfiyesinden naşi bankanın maruz kalacağı güçlükleri önlemek üzere 1936 bütçesinden itibaren Hazineden bankanın ihtiyat sermayesine bir milyon liralık tahsisat konulması gayelerini istihdaf eden bu kanun lâyihası bir taraftan bankaya borçlu çiftçilere kolaylık göstermek veditişer taraftan Ziraat bankası sermayesini korumak için gerekli teminatı göz önünde bulundurduğundan çiftçinin kalkınması bakımından ve bu günkü ekonomik şartlara göre yerinde bir tedbir olarak esas itibarile onaylanmıştır.

Hükümet teklifinde numarasız olarak kaydedilmiş birinci fıkra başı birinci madde olarak saptanarak müteakib üç fıkra birinci maddenin sıra ile farkları olarak gösterilmiş ve aynen onaylanmıştır.

2 ve 3 neü maddeler aynen

4 neü madde, verilen izahata nazaran 1931 yılı sonunda bankanın alacaklı hesabında görüldüğü halde müteakib senelerde kısmen tediye edilmiş borçlardan bakiye kalanın bu kanun mevzuuna gireceği anlaşıldığından bu cihetin mazbataya kaydile iktifa olunarak aynen kabul edilmiştir.

5 nei madde aynen ve

Kuraklık ve her hangi bir âfet gibi müebir sebeblerle tesviye edilmeyib bankanın teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin tasvibile kararlaşacak taksit tecillerini gösteren 6 nei madde bu müteakib taksitlerin de % 3 faize tâbi tutulmasını teminen maddenin nihayetine (ve tecil edilen taksitler % 3 faize tâbi tutulur) fıkrasının ilâvesile tadilen

7 nei madde nihayetine (bu suretle muacceliyet kesbeden alacaklar vade sonundan itibaren geçen günler için % 9 faize tâbi tutulur) fıkrasının ilâvesile tadilen,

8 nei madde banka alacakları teminatını koruma bakımından banka lehine ve borçluların bütün menkul ve gayrimenkullerinin rehîn hükmünde gösterilmesi alacağa karşı yüzde yüz fazlasile teminat göstermek iktidarında bulunan borçluların fazla menkul ve gayrimenkulleri üzerinde nevama tasarruf hakkını tahdid mahiyetinde görüldüğünden madde buna göre tadilat yapılmakla beraber yine bu maksadla maddeye 2 nei bir fıkra ilâve edilerek madde tadilen kabul edilmiştir.

9 uncu madde 8 inci maddede borçlular lehine yapılmış tadilâta tebaan değiştirilerek tadilen .

10 uncu madde 1 inci fıkrası nihayetine (mahsulün yukarıki fıkrada yazılı yollarla sa-

tışında yalnız o seneye aid ve o tarihten sonra vadesi gelen taksit muacceliyet kesbeder) şeklinde bir fıkra ilâvesile tadilen,

11 inci madde aynen kabul edilmiştir.

Ziraat bankasının 1931 senesi sonuna kadar müteselsil kefaletli alacaklarından kooperatif ortakları nezdinde bulunub ziraî kooperatiflerin teşekkülile bu müesseselere devredilen alacakların da bu kanun hükümlerinden istifadesini temin için yeniden ve (Ziraat bankasının bu kanun hükümleri dahilinde taksite tâbi müteselsil kefaletli alacaklarından kooperatif ortakları nezdinde olub teşekküllerini müteakib işbu kooperatiflere devredilmiş olanları dahi işbu kanun hükümleri dahilinde tecile tâbi tutulur.) şeklinde 12 inci madde ilâve edilmiş ve Hükümet teklifinin 12 inci maddesi 13 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

1931 senesi sonunda bankanın ziraî borçları arasında olub müteakib senelerde yapılan takibat neticesinde satılığa çıkarılıb alıncı bulunmadığından dolayı bankaca tefevvüz edilen gayrimenkuller ahabının ellerinden çıkmış gayrimenkullerini kendilerine iade ederek bu kanun hükümlerinden istifadelerini teminen bir muvakat madde ilâve olunmuştur.

Lâyihanın 14 ve 15 inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince alâkadar encümenlere tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

İk. En. R.	M. M.	Kâ.
Tekirdağ	Giresun	Niğde
Ş. Kesebir	İ. Sabuncu	Dr. R. F. Talay
Ankara	Samsun	Edirne
E. Demirel	A. Tunca	Mecdi Boysan
Afyon K.	İzmir	Maraş
Berc Türker	Benal İstar	Kemal Kusun
Eskişehir	Seyhan	Konya
E. Sazak	Easma Nayman	Cemal Tekin

Ziraat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ziraat encümeni
Karar No. 16
Esas No. 1/266

12 - VI - 1935

Yüksek Reisliğe

Türkiye Ziraat bankasının ipotekli ve zincirlemeli tarımsal alacaklarının bölülere ayrılması için Ekonomi bakanlığınca hazırlanmış İcra Vekilleri Heyetinin 6 - VI - 1935 toplantısında Kamutaya sunulması kararlaştırılan ve encümenimize gönderilen kanun lâiyhası Ekonomi bakanı ve Ziraat bankası genel direktörü hazır bulunduğu halde okunub görüldü.

Hükümet ve İktisad encümeninin gerektirici sebeplerinde de anlatıldığı gibi 1929 yılından önceki ürün pahalarıyla ondan sonra gelen yılların ürün pahaları acun ekonomik buhranı karşısında düşmeğe başlayarak üretim masraflarını koruyamayacak dereceye kadar inmişti. Bu şartlar içinde çiftçi, bankaya olan borcunu ödeyemeyecek bir hale gelerek derin bir sıkıntıya düşmüştü. Çiftçinin bu durumunu göz önüne alarak 1931 yılı sonuna kadar Ziraat bankasına olan tarımsal borçların % 3 üremlerle on beş yıl için taksitlendirilmesi ve bu kanun hükümleri yürümeğe başladığı zamana kadar olan faizlerin % 5 olarak hesaplanması ergesile hazırlanan bu kanun lâiyhası çiftçilik hayatında bir genişlik sağlamak, çiftçiyi toprağına bağlamak bakımından encümenimizce şükran ve takdir ile karşılanmıştır. Bu lâiyhada İktisad encümeninin yaptığı değişiklikler encümenimizce de kabul olunmuş yalnız İktisad encümeninin birinci maddesindeki (azamî on beş senede) ibaresinin (azamî) kelimesi kaldırılmıştır. Bundan başka kurum ve şahıslara da borçlu olan çiftçi haklarının yitici savlara karşı korunması bakımından 10 ncu maddenin birinci bölüğünün sonuna : (satılan gayrimenkulün

icra dairesince seçilmiş yeminli muhamminler tarafından takdir edilecek kıymeti veya müzayede neticesinde kararlaştırılacak bedeli, banka alacağı tamamını geçmezse tecil devam eder ve gayri menkul de satılmayarak bankaya ipotekli hükmünde kalır) bölüğü eklenmiştir.

Bir de 12'nci maddeye göre Ziraat bankasının kuruluşlarında kooperatiflere geçen alacaklarına şümulendirilen bu son ratımdan bankaya karşı yalnız kooperatifin değil, bu yönden borçlu ortakların da faydalanması tabii görülerek encümenimizce maddenin bu şekilde izahlanması düşünülmüşse de Ziraat bankası genel direktörü, aslında güdülen ergenin bu olduğunu ve bu son ratım işi yapılırken kooperatiflerin değil, borçlu ortakların senedlerinin yenileştirileceğini söylemiş ve bundan dolayı maddenin değiştirilmesinden vazgeçilmiştir.

İktisad encümeninin muvakkat maddesi, devamlı hükümleri içine aldığından 14'ncü madde olarak kabul edilmiş ve bundan ötürü 14'ncü madde 15, 15'nci madde de 16 sayılarını almıştır.

Bütçe encümenine verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ziraat encümeni reisi	M. M. Manisa	Kâtib Na. Seyhan
R. Köken Aza	Y. Özey Aza	Tevfik Tarman Aza
Maraş N. Ural Aza	M. Eken Aza	M. Kuzay Aza
Niğde C. Oral	Kastamonu S. Şerif	Denizli E. A. Tokad

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Karar No. 137
Esas No. 1/266

13 - VI - 1935

Yüksek Reisliğe

Türkiye ziraat bankasının ipotekli ve mütesilsil kefaletli zirai alacaklarının taksitlendirilmesi hakkında olup Başvekâletin 7 haziran 1935 tarih ve 6/1875 sayılı tezkeresile Yüksek Reisliğe sunulan kanun lâiyhası İktisad ve Ziraat encümenlerinin mazbatalarile birlikte encümenimize verilmiş olmakla İktisad vekili Celâl Bayar ve Ziraat bankası genel direktörü Kemal Zaim Sunel hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu.

Ziraat bankasının 1931 yılı sonuna kadar olan zirai alacaklarından tahsil edilemeyen kısmının senede % 3 faizle 15 yıllık taksitlere bağlanmasına müstenid olan bu lâyiha ziraatimizin kalkınmasına yardım etmek ve banka alacaklarının bu esas dairesinde tahsiline aid müeyyideleri de ihtiva etmek itibarile encümenimizce esas itibarile muvafık görülmüştür.

20 milyon lira kadar tahmin edilen bu alacakların % 3 faize tâbi tutulması bankanın işletme ve kâr ve zarar vaziyetlerinde mühim tesir yapacak mahiyette olmak ve bu tesirin bankaca alınması zarurî ve tabii olan mühim tasarruf tedbirleriyle tamamen karşılanabilmesi mümkün olamamak itibarile bankaya Devlet bütçesinden bir müddet için yardım edilmesine

ve bu sebeble 1936 malî yılından itibaren bankaya Devlet bütçesinden senede bir milyon lira verilmesine taallük eden teklifin encümenimizce kabulü muvafık görülmekle beraber bu yardımın banka muamelâtının zararlar kapandığı devreye ve zarar miktarına hasrı lâzımgüleceği cihetle Maliye vekâletince tahsisat talebinde bu noktanın göz önünde tutulacağı tabii bulunmuş ve buna aid maddede tadilât icrasına mahal görülmemiştir. Lâyihada İktisad ve Ziraat encümenlerince yapılan değişiklikler encümenimizce de muvafık bulunmuş ve Ziraat encümeninin 10 ncu maddesinde bazı değişiklik yapılmıştır.

Müstacelen müzakeresi dileğile Umumî Heyetin tasvibine konmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	R. V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
M. Ş. Özkan	Mükerrem Ünsal	Sırrı Day
Kâtib		
İstanbul	Çorum	İzmir
	M. Cantekin	K. İnanç
Kayseri	Muş	Tokad
N. Kervan	Ş. Çiloğlu	S. Genca
Erzurum		Gümüşane
A. Akyürek		D. Sakarya

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ziraat bankasının ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacaklarının taksitlendirilmesine dair kanun projesi

Türkiye Ziraat bankasının 1931 sonu envanterinde yazılı vadeleri gelmiş veya gelmemiş ve bu tarihten sonra yeni senetlere bağlanmış veya bağlanmamış ipotekli, müteselsil kefaletli bütün ziraî alacakları bu kanunun aşağıda yazılı hükümlerine göre yıllık % 3 faizle taksitlendirilmiştir:

1 — Taksitler müsavi ve yıllık olup azami on beş senede ödenir ve taksit adedi her bir taksitin balığı beş liradan aşağı düşmeyecek surette borç balığına göre hesaplanarak bulunur.

Taksitlerin vadeleri, ilki 1936 yılına düşmek üzere her yerde mahsul toplama ve satma mevsimlerine göre bankaca tayin edilir.

Bankaya asaleten borçlu olanlarla kefaleten borçlu olanların borçlu vaziyetlerinde hiç bir fark gözetilmez. Asıl borcun, kefillerinin iştiraki olmaksızın işbu kanundan sonra veya evvel yeni senetlere raprı keyfiyeti, kefaletlerini natık olan senetler kendilerine geri verilmedikçe kefillere tecdid ve sükutu kefalet iddiası bahşetmeyeceği gibi kefalet borçlarının da müstakillen tecil senedine bağlanmasına mani teşkil etmez.

2 — Bankanın alacaklarından işbu kanunun neşri tarihinden evvel vadeleri gelibde yeni senetlere bağlanmamış olanların geçmiş günler faizi bu kanunun neşri tarihine kadar % 5 üzerinden hesaplanarak işbu alacakların tahsili için bankaca yapılmış masraflarile birlikte ana borca zammolunur ve taksite bağlanacak ana borç bu zamlardan husule gelecek balıgden ibaret addolunur.

3 — Banka bu kanunun neşrinden sonra, borçlularının bu kanun hükümlerine göre tahakkuk edecek borçlarını umumî veya hususî listelere yazarak genel mahallere asmak ve her borçlu vaziyetini ayrı, ayrı birer mektubla bildirmek suretile borçlulara işbu kanun hükümleri dahilinde muamelelerini ifaya davet hususunda tebliğat yapar. Bu kanun hükümlerinden istifade edebilmek için, bu kanunda mevzu bahis banka alacakları borçlularının işbu tebliğatın ifasından altı ay zarfında borçlu

İKTISAD ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Türkiye Ziraat bankasının ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacaklarının taksitlendirilmesine dair kanun projesi

MADDE 1 — Türkiye Ziraat bankasının 1931 sonu envanterinde yazılı vadeleri gelmiş veya gelmemiş ve bu tarihten sonra yeni senedlere bağlanmış veya bağlanmamış ipotekli, müteselsil kefaletli bütün ziraî alacakları bu kanunun aşağıda yazılı hükümlerine göre yıllık % 3 faizle taksitlendirilmiştir.

Taksitler müsavi ve yıllık olup, azami on beş senede ödenir ve taksit adedi her bir taksitin balığı beş liradan aşağı düşmeyecek surette borç balığına göre hesaplanarak bulunur.

Taksitlerin vadeleri, ilki 1936 yılına düşmek üzere her yerde mahsul toplama ve satma mevsimlerine göre bankaca tayin edilir.

Bankaya asaleten borçlu olanlarla, kefaleten borçlu olanların borçlu vaziyetlerinde hiç bir fark gözetilmez. Asıl borcun, kefillerin iştiraki olmaksızın işbu kanundan sonra veya evvel yeni senedlere raprı keyfiyeti, kefaletlerini natık olan senedler kendilerine geri verilmedikçe kefillere tecdid ve sükutu kefalet iddiası bahşetmeyeceği gibi, kefalet borçlarının da müstakillen tecil senedine bağlanmasına mâni teşkil edemez.

MADDE 2 — Bankanın alacaklarından işbu kanunun neşri tarihinden evvel vadeleri gelibde yeni senedlere bağlanmamış olanların geçmiş günler faizi bu kanunun neşri tarihine kadar % 5 üzerinden hesaplanarak işbu alacakların tahsili için bankaca yapılmış masraflarile birlikte ana borca zammolunur ve taksite bağlanacak ana borç bu zamlardan husule gelecek balıgden ibaret addolunur.

MADDE 3 — Banka bu kanunun neşrinden sonra, borçlularının bu kanun hükümlerine göre tahakkuk edecek borçlarını umumî veya hususî listelere yazarak genel mahallere asmak veya her borçluya borçlu vaziyetini ayrı ayrı birer mektubla bildirmek suretile borçlulara işbu kanun hükümleri dahilinde muamelelerini ifaya davet hususunda tebliğat yapar. Bu kanunun hükümlerinden istifade edebilmek için, bu kanunda mevzu bahis banka alacakları borçlularının işbu tebliğatın ifasından

ZİRAAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Türkiye Ziraat bankasının ipotekli ve müteselsil kefaletli zirai alacaklarının taksitlendirilmesine dair kanun lâyhası

MADDE 1 — Türkiye Ziraat bankasının 1931 sonu envanterinde yazılı vadeleri gelmiş veya gelmemiş ve bu tarihten sonra yeni senedlere bağlanmış veya bağlanmamış ipotekli, müteselsil kefaletli bütün zirai alacakları bu kanunun aşağıda yazılı hükümlerine göre yıllık yüzde üç faizle taksitlendirilmiştir.

Taksitler müsavî ve yıllık olup, on beş sene de ödenir, ancak taksit adedi her bir taksitin baliği beş liradan aşağı düşmeyecek surette borç baliğine göre hesaplanarak bulunur.

Taksitlerin vadeleri, ilki 1936 yılına düşmek üzere her yerde mahsul toplama ve satma mevsimlerine göre bankaca tayin edilir.

Bankaya asaleten borçlu olanlarla, kefaleten borçlu olanların borçlu vaziyetlerinde hiç bir fark gözetilmez. Asıl borcun, kefillerin iştiraki olmaksızın işbu kanundan sonra veya evvel yeni senedlere raprı keyfiyeti, kefaletlerini natık olan senedler kendilerine geri verilmedikçe kefillere tecdid ve sukutu kefalet iddiası bahsetmeyeceği gibi, kefalet borçlarının da müstakillen tecil senedine bağlanmasına mâni teşkil edemez.

MADDE 2 — İktisad encümeninin ikinci maddesi aynen

MADDE 3 — İktisad encümeninin üçüncü maddesi aynen

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1 — Ziraat encümeninin birinci maddesi aynen

MADDE 2 — İktisad encümeninin ikinci maddesi aynen

MADDE 3 — İktisad encümeninin üçüncü maddesi aynen

Hü.

buldukları banka şube sandıklarına müracaatla borçlarını bu hükümler dairesinde yeni senetlere bağlamaları şarttır. Bu müddet içinde bu muameleyi bitirmeyenler veya aynı müddet içinde borçlarına mahsuben bu kanun dairesinde hesaplanacak borç baliğinin bir taksiti kadar bir parayı ödemek şartile müteakib altı ay içinde borçlarını yine senetlerle bağlanmayanlar bu taksitlendirmeden istifade edemezler.

4 — Bankanın 1931 sonu envanterinde mevcut bulunmayıp 1932 yılı bidayetinden sonra yeniden yapılmış her nevi ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî ikrazlardan mütevellid alacaklar bu taksitlendirme muamelesine tâbi tutulmak kaydinden müstesnadır.

5 — Bu kanun hükümleri dahilinde taksitlendirilmiş alacakların taksitleri vadelerinin hulûlünde hiç bir suretle tecile tâbi tutulmayarak tahsil olunur. Taksitlerden her hangi birinin borçlu veya kefilleri tarafından ödenmemesi halinde bu kanunla verilmiş olan haklar düşerek banka alacağı tamamen muacceliyet iktisab eder ve medyunun ve kefillerinin bütün malları bankaca hemen paraya çevrilir. Böyleleri hakkında 2280 numaralı kanun hükümleri de cereyan etmez.

6 — Kuraklık ve herhangi bir afet veya mücbir ve fevkalâde bir sebep ile bir veya bir kaç taksitin kısmen veya tamamen teciline zaruret görülecek hallerde bu tecil bankanın teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin tasvibile kararlaşır.

7 — Bankanın bu kanun hükümleri dahilinde taksitlendirilmiş ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacakları, gecikmiş günler faizi ve tahsil için yapılmış masraflarile birlikte bankaca tahsili emval kanununun hükümleri dairesinde tahsil edilir ve tahsil komisyonları banka tarafından haciz ve satışı istenecek mallar hakkında en çok yedi gün içinde karar vermekle mükelleftirler.

8 — Borçları bu kanunla taksitlendirilmiş boçluların serbest gayrimenkullerile kaldırılmış,

İk. E.

altı ay zarfında borçlu buldukları banka şube veya sandıklarına müracaatla borçlarını bu hükümler dairesinde yeni senetlere bağlamaları şarttır. Bu müddet içinde bu muameleyi bitirmeyenler veya aynı müddet içinde borçlarına mahsuben bu kanun dairesinde hesaplanacak borç baliğinin bir taksiti kadar bir parayı ödemek şartile müteakib altı ay içinde borçlarını yine senetlere bağlamayanlar bu taksitlendirmeden istifade edemezler.

MADDE 4 — Bankanın 1931 sonu envanterinde mevcut bulunmayıp, 1932 yılı bidayetinden sonra yeniden yapılmış her nevi ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî ikrazlardan mütevellid alacaklar bu taksitlendirme muamelesine tâbi tutulmak kaydinden müstesnadır.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümleri dahilinde taksitlendirilmiş alacakların, alacakları vadelerinin hulûlünde hiç bir suretle tecile tâbi tutulmayarak tahsil olunur. Taksitlerden her hangi birinin borçlu veya kefilleri tarafından ödenmemesi halinde bu kanunla verilmiş olan haklar düşerek banka alacağı tamamen muacceliyet iktisab eder ve medyunu ve kefillerinin bütün malları bankaca hemen paraya çevrilir. Böyleleri hakkında 2280 numaralı kanun hükümleri de cereyan etmez.

MADDE 6 — Kuraklık ve her hangi bir afet veya mücbir ve fevkalâde bir sebep ile bir kaç taksitin kısmen veya tamamen teciline zaruret görülecek hallerde bu tecil bankanın teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin tasvibile kararlaşır ve tecil edilen taksitler % 3 faize tâbi tutulur.

MADDE 7 — Bankanın bu kanun hükümleri dahilinde taksitlendirilmiş ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacakları, gecikmiş günler faizi ve tahsil için yapılmış masraflarile birlikte bankaca tahsili emval kanununun hükümleri dairesinde tahsil edilir ve tahsil komisyonları banka tarafından haciz ve satışı istenecek mallar hakkında en çok yedi gün içinde karar vermekle mükelleftirler. Bu suretle muacceliyet kesbeden alacaklar vâde sonundan itibaren geçen günler için % 9 faize tâbi tutulur.

MADDE 8 — Borçları bu kanun ile taksitlendirilmiş borçluların serbest gayrimenkulleri

Zr. E.

B. E.

MADDE 4 — İktisad encümeninin dördüncü maddesi aynen

MADDE 4 — İktisad encümeninin dördüncü maddesi aynen

MADDE 5 — İktisad encümeninin beşinci maddesi aynen

MADDE 5 — İktisad encümeninin beşinci maddesi aynen

MADDE 6 — İktisad encümeninin altıncı maddesi aynen

MADDE 6 — İktisad encümeninin altıncı maddesi aynen

MADDE 7 — İktisad encümeninin yedinci maddesi aynen

MADDE 7 — İktisad encümeninin yedinci maddesi aynen

MADDE 8 — İktisad encümeninin sekizinci maddesi aynen

MADDE 8 — İktisad encümeninin sekizinci maddesi aynen

Hü.

İk. E.

kaldırılmamış mahsulleri ve diğer bütün menkulleri, irsen istihkakını teşkil edib henüz intikal muamelesi tekemmül etmemiş olanları da dahil olduğu halde bankaya alacaklarına karşılık teşkil etmek üzere merhun hükmünde olduğu gibi ahara merhun olanları da bu kanunun neşri tarihine kadar tesis edilmiş haklar mahfuz kalmak şartile keza aynı veçhile bankaya merhun hükmündedir. Ve bu mallardan gayrimenkullerin rehni tapu sicillerinde tescile muhtaç olmayıb icra ve iflâs kanununun 206 maddesinde yazılı bütün rehin ve imtiyazlara tekaddüm eder.

Bu gayrimenkullerin ahara icarı halinde dahi icar bedelleri bankaya temlik edilmiş hükmündedir.

ile kaldırılmış, kaldırılmamış mahsulleri, irsen istihkakını teşkil edib henüz intikal muamelesi tekemmül etmemiş olanları da dahil olduğu halde bankaya, alacaklarına karşılık teşkil etmek üzere merhun hükmünde olduğu gibi ahara merhun olanları da bu kanun neşri tarihine kadar tesis edilmiş haklar mahfuz kalmak şartile keza aynı veçhile bankaya merhun hükmündedir.

Bu mallardan gayrimenkullerin rehni tapu sicillerinde tescile muhtaç olmayıb, icra ve iflâs kanununun 206 ncı maddesinde yazılı bütün rehin ve imtiyazlara tekaddüm eder. Bu gayrimenkullerin ahara icarı halinde dahi icar bedelleri bankaya temlik edilmiş hükmündedir.

Ancak borçları bu kanunun hükümlerine göre taksitlendirilmiş borçlulardan taksitlendirme muamelesinin hitamını müteakib bankaya müracaat edib de banka alacağının % 100 fazlasile karşılamaya yetecek gayrimenkul ipoteği ile temin edenler, bankanın taksit teminatı olmak üzere yalnız mahsuller üzerindeki rehin hakkı baki kalmak şartile diğer gayrimenkulleri üzerinde serbest tasarruf hakkını kazanırlar. Müşterek ve mütesessil borçlu sıfatile aynı senede imza koymuş olan borçluların bu hakkı kazanabilmeleri için borçlarının balığını gene aynı veçhile % 100 fazlasile gayrimenkul ipoteği ile temin etmeleri şarttır.

9 — Bu kanunun neşri tarihinden itibaren tapu idareleri, arazi kanununun mevzuunu teşkil eden gayrimenkullere aid her nevi tasarrufları ifa ve tescilden evvel gayrimenkul sahibine banka ile alâkası olup olmadığını bankadan sormaya ve banka dahi alacağı yoksa veya kalan gayrimenkuller borca yüzde yüz fazlasile kifayet ediyorsa işbu tasarruf muamelelerine mukatî hemen bildirmeğe müsakkafat ve arsa aid tasarruflarda da yine tapu idareleri gayrimenkul sahibinin mahallî banka şubeleri tarafından verilip banka ile alâkası olanların adlarını ihtiva eden listede yazılı olup olmadığını sormaya ve olduğu takdirde bankaya müracaat etmeye ve banka dahi fıkraî anifede yazılı olduğu veçhile muamele yapmaya mecburdur. Bankanın muvafakatini almaksızın muamele yapan memurlar ceza kanununun 240 ncı maddesi mucibince cezalandırılır ve bankanın

MADDE 9 — Bu kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay içinde Ziraat bankası mahallin Tapu idarelerine bir cedvel ile bu kanun hükümlerine göre borçları taksitlendirilmeye tâbi borçluların adlarını bildirir.

Tapu idareleri bu cedveli almaya kadar arazi vergisi kanununun mevzuunu teşkil eden gayrimenkullere aid her nevi tasarrufları ifa ve tescilden evvel gayrimenkul sahibinin banka ile alâkası olup olmadığını bankadan sormaya ve banka dahi alacağı yoksa veya kalan gayrimenkuller borca yüzde yüz fazlasile kifayet ediyorsa işbu tasarruf muamelelerine muvafakatini hemen bildirmeğe mecburdur.

Tapu idareleri cedveli aldıktan sonra yukarıdaki fıkrada yazılı muamele yalnız cedvelde adları yazılı borçlulardan gerek arazi, gerek müsakkafatlarına aid tasarrufları hakkında tatbik olunur.

Zr. E.

B. E.

MADDE 9 — İktisad encümeninin dokuzuncu maddesi aynen

MADDE 9 — İktisad encümeninin dokuzuncu maddesi aynen

Hü.

İk. E.

muvafakati olmaksızın yapılmış tasarruflar banka için hükümsüz kalır.

Gayrimenkullerin ferağ, intikal ve sair tasarruflarında banka alacaklarının karşılığını koruma bakımından yapılmasına lüzum görülecek kıymet takdirlerinde, işbu kanundan evvel bankaya ipotek edilmiş bilûmum gayrimenkuller ile işbu kanun hükümleri mucibince bankaya merhun hükmüne giren arazi hakkında bankanın o sırada cari olan mevzuatı muteber olur ve işbu kanun mucibince bankaya merhun hükmüne giren diğer gayrimenkuller hakkında da birvilâyet umumî meclisince, diğeri mahallî ticaret odasınca ve oda bulunmayan yerlerde belediyelerce ve üçüncüsü de mahallin en büyük mal memurluğunca bir sene için intihab ve intihabı müteakib mahallî sulh hâkimi huzurunda tahlif olunacak üç kişiden mürekkebe bir komisyonun takdirine müracaat edilir. Bu komisyonun bulacağı kıymet bina kanunu hükümlerine göre bulunacak kıymeti geçmemekle, mukayettir ve bu takdirde katî ve nihaidir.

10 — Başkasının alacağından dolayı Ziraat bankasına bu kanunla borclu bulunanların haciz veya iflâs, yahud tahsili emval yollarından birile takibe uğramaları halinde tecil düşer ve bankanın alacaklarının tamamı muacceliyet iktisab eder. Şu kadar ki işbu kanunla Ziraat bankası lehine tesis olunan rehinlerin değeri bankanın müeccel alacağına tamammın tediyesine kifayet edecek derecede ise tecil düşmez.

İşbu kanun neşri tarihinden itibaren bilûmum icra ve iflâs daireleriyle tahsili emval kanununu tatbika memur olanlar her hangi bir çiftçinin menkul ve gayrimenkulünü veya mahsulünü veya mahsulünü paraya çevirmeden evvel Ziraat bankası ile alâkası olup olmadığını bankadan sormağa ve banka dahi alacağı yoksa keyfiyeti hemen bildirmeğe mecburdur. Bu mecburiyete riayet etmeyen memurlar ceza kanununun 240 ncı maddesi hükümleri dahilinde cezalandırılır ve yapılacak satışlar banka için hükümsüz kalır.

Banka alacağını bildirdiği takdirde bu ala-

Bankanın muvafakatini almaksızın muamele yapan memurlar ceza kanununun 240 ncı maddesi mucibince cezalandırılır; ve bankanın muvafakati olmaksızın yapılmış tasarruflar banka için hükümsüz kalır.

Gayrimenkullerin ferağ, intikal ve sair tasarruflarında banka alacaklarının karşılığını koruma bakımından yapılacak kıymet takdirlerinde işbu kanundan evvel bankaya ipotek edilmiş bilûmum gayrimenkuller ile işbu kanun hükümleri mucibince bankaya merhun hükmüne giren arazi hakkında bankanın o sırada cari olan mevzuatı muteber olur, ve işbu kanun mucibince bankaya merhun hükmüne giren diğer gayrimenkuller hakkında da biri Vilâyet umumî Meclisince, diğeri mahallî Ticaret odasınca ve oda bulunmayan yerlerde belediyelerce ve üçüncüsü de mahallin en büyük Maliye memurluğunca bir sene için intihab edilib, intihabı müteakib mahallin Sulh hâkimi huzurunda tahlif olunacak üç kişiden mürekkebe bir komisyonun takdirine müracaat edilir. Bu komisyonun bulacağı kıymet bina kanununun hükümlerine göre bulunacak kıymeti geçmemekle mukayettir, ve o takdirde katî ve nihaidir.

MADDE 10 — Başkasının alacağından dolayı Ziraat bankasına bu kanunla borclu bulunanların haciz veya iflâs yahud tahsili emval yollarından birile takibe uğramaları halinde tecil düşer ve bankanın alacaklarının tamamı muacceliyet iktisab eder. Şu kadarki işbu kanunla Ziraat bankası lehine tesis olunan rehinlerin değeri bankanın müeccel alacağına tamammın tediyesine kifayet edecek derecede ise, tecil düşmez.

Mahsulün yukarıki fıkrada yazılı yollarla satışında yalnız o seneye aid ve o tarihten sonra vadesi gelen taksit muacceliyet kesbeder.

İşbu kanunun neşri tarihinden itibaren bilûmum icra ve iflâs daireleriyle tahsili emval kanununu tatbika memur olanlar her hangi bir çiftçinin gayrimenkulünü veya mahsulünü paraya çevirmeden evvel Ziraat bankası ile alâkası olup olmadığını bankadan sormağa ve banka dahi alacağı yoksa keyfiyeti hemen bildirmeğe mecburdur. Bu mecburiyete riayete etmeyen memurlar ceza kanununun 240 ncı mad-

Zr. E.

B. E.

MADDE 10 — Başkasının alacağından dolayı Ziraat bankasına bu kanunla borçlu bulunanların haciz veya iflâs yahud tahsili emval yollarından birile takibe uğramaları halinde tecil düşer. ve bankanın alacaklarının tamamı muacceliyet kesbeder. Şu kadar ki, işbu kanunla Ziraat bankası lehine tesis olunan rehinlerin değeri bankanın muaccel alacağının tamamının te-diyesine kifayet edecek derecede ise tecil düşmez. Ancak satılan gayrimenkul icra dairesince seçilmiş yeminli muhamminler tarafından takdir edilecek kıymeti veya müzayede neticesinde kararlaşacak bedeli, banka alacağının tamamını geçmezse tecil devam eder ve gayrimenkul satılmayarak bankaya ipotekli hükmünde kalır.

Mahsulün yukarıki fıkrada yazılı yollarla satışında yalnız o seneye aid ve o tarihten sonra vadesi gelen taksit muacceliyet kesbeder.

İşbu kanunun neşri tarihinden itibaren bilûmum icra ve iflâs daireleriyle tahsili emval kanununu tatbika memur olanlar her hangi bir

MADDE 10 — Başkasının alacağından dolayı Ziraat bankasına bu kanunla borçlu bulunanların haciz veya iflâs, yahud tahsili emval yollarından birile takibe uğramaları halinde tecil düşer ve bankanın alacaklarının tamamı muacceliyet kesbeder. Şu kadar ki, işbu kanunla Ziraat bankası lehine tesis olunan rehinlerin değeri bankanın muaccel alacağının tamamının te-diyesine kifayet edecek derecede ise tecil düşmez. Ancak satılan gayrimenkul icra dairesince seçilmiş yeminli muhamminler tarafından takdir edilecek kıymeti veya müzayede neticesinde kararlaşacak bedeli, banka alacağının tamamını geçmezse tecil devam eder ve gayrimenkul satılmayarak bankaya ipotekli hükmünde kalır.

Mahsulün yukarıki fıkrada yazılı yollarla satışında yalnız o seneye aid ve o tarihten sonra vadesi gelen taksit muacceliyet kesbeder.

İşbu kanunun neşri tarihinden itibaren bilûmum icra ve iflâs daireleriyle tahsili emval kanununu tatbika memur olanlar Devlet alacaklarını tahsile aid haller haric olmak üzere her hangi

Hü.

cak satış hasılından tercihan tevkif ve bankaya
tediye olunur.

11 — İşbu kanunla derpiş edilen taksitlen-
dirme muamelesine bankanın ipotekli ziraî ala-
caklarından olup gerek banka tarafından, ge-
rekse 2280 numaralı kanunla icra dairelerince
taksitlendirilmiş olanlar da tâbi olur.

12 — 1936 - 1937 bütçesinden itibaren her
sene Devlet bütçesinden bankanın fevkalâde
ihtiyat akçesi için bir milyon lira tahisat konu-
lur.

13 — İşbu kanun neşri tarihinden itibaren
muteberdir.

14 — Bu kanunu tatbika İcra Vekilleri He-
yeti memurdur.

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>I. İnönü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. Rüştü Aras</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Ab. Özmen</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>Celâl Bayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>

İk. E.

desi hükümleri dahilinde cezalandırılır ve ya-
rılacak satışlar banka için hükümsüz kalır.

Banka alacağını bildirdiği takdirde bu ala-
cak satış hasılından tercihan tevkif ve bankaya
tediye olunur.

MADDE 11 — İşbu kanunla derpiş edilen
taksitlendirme muamelesine bankanın ipotekli
ziraî alacaklarından olup gerek banka tarafın-
dan gerekse 2280 numaralı kanunla icra dai-
relerince taksitlendirilmiş olanlar da tâbi olur.

MADDE 12 — Ziraat bankasının bu kanun
hükümleri dahilinde taksite tâbi müteselsil ke-
faletli alacaklarından kooperatif ortakları nez-
dinde olup teşekküllerini müteakib işbu koope-
ratiflere devredilmiş olanları dahi işbu kanun
hükümleri dahilinde tecile tâbi tutulur.

MADDE 13 — 1936 - 1937 bütçesinden itiba-
ren her sene Devlet bütçesinden bankanın fev-
kalâde ihtiyat akçesi için bir milyon lira tahsi-
sat konulur.

MUVAKKAT MADDE — Borçları banka-
nın 1931 sonu blâncosunda yazılı ve bu ka-
nun hükümleri dahilinde tecile tâbi borçlulardan
1931 yılından sonra gayrimenkulleri takibat
neticesinde bankaca tefevvüz edilmiş olanların
işbu gayrimenkulleri müracaatları halinde ken-
dilerine iade olunarak borçları bu kanun hü-
kümleri dahilinde tecile tâbi tutulur.

MADDE 14 — İşbu kanun neşri tarihinden
muteberdir.

MADDE 15 — Bu kanunu tatbika İcra Ve-
kileri Heyeti memurdur.

Zr. E.

ftçinin gayri menkulünü veya mahsulünü pa-
ya çevirmeden evvel Ziraat bankasile alâkası
ub olmadığını bankadan sormağa ve banka da-
alacağı yoksa keyfiyeti hemen bildirmeğe
ecburdur. Bu mecburiyete riayet etmeyen
emurlar ceza kanununun 240 ncı maddesi hü-
imleri dahilinde cezalandırılır ve yapılacak
tışlar banka için hükümsüz kalır.

Banka alacağını bildirdiği takdirde bu ala-
k satış hâsılından tercihan tevkif ve banka-
tediye olunur .

MADDE 11 — İktisad encümeninin 11 nci
maddesi aynen

MADDE 12 — İktisad encümeninin 12 nci
maddesi aynen

MADDE 13 — İktisad encümeninin 13 ncü
maddesi aynen

MADDE 14 — Borçları bankanın 1931 sonu
inçosunda yazılı ve bu kanun hükümleri da-
nde tecile tâbi borçlulardan 1931 yılından
ra gayrimenkulleri takibat neticesin-
bankaca tefevvüz edilmiş olanların
ı gayrimenkulleri müracaatleri halinde ken-
rine iade olunarak borçları bu kanun hü-
nleri dahilinde tecile tâbi tutulur.

MADDE 15 — İktisad encümeninin on dör-
cü maddesi aynen

MADDE 16 — İktisad encümeninin on be-
si maddesi aynen

B. E.

bir çiftçinin gayrimenkulünü veya mahsulünü
paraya çevirmeden evvel Ziraat bankasile alâ-
kası olub olmadığını bankadan sormağa ve ban-
ka dahi alacağı yoksa keyfiyeti hemen bildirme-
ğe mecburdur. Bu mecburiyete riayet etmeyen
memurlar ceza kanununun 240 ncı maddesi hü-
kümüleri dahilinde cezalandırılır ve yapılacak
satışlar banka için hükümsüz kalır.

Banka alacağını bildirdiği takdirde bu ala-
cak satış hasılından tevkif ve bankaya tediye
olunur.

MADDE 11 — İktisad encümeninin 11 nci
maddesi aynen

MADDE 12 — İktisad encümeninin 12 nci
maddesi aynen

MADDE 13 — İktisad encümeninin 13 ncü
maddesi aynen

MADDE 14 — Ziraat encümeninin 14 ncü
maddesi aynen

MADDE 15 — İktisad encümeninin 14 ncü
maddesi aynen

MADDE 16 — İktisad encümeninin 15 nci
maddesi aynen

Türkiye Ziraat bankasının ipotekli ve müteselsil kefaletli zirai alacaklarının taksitlendirilmesine dair kanun projesinin esbabı mucibe lâyihası

Ziraatimizin maliyetinde ve gelirinde, fiatlerin yüksek bulunduğu yıllardan kalma borçların ehemmiyeti bir teviye artmakta ve bunları dört beş defa düşük fiatlı mahsullerle ödeme mecburiyeti çiftçiyi zorlamaktadır.

Ziraatimizin yeni ekonomik şartlara intibakını kolaylaştırma yolunda bu borçların çok ucuz bir faizle uzun bir ödeme müddetine bağlanması suretile hafifletilmesi bizim için de ulusal ekonomik siyasamızın en isabetli ve faydalı tedbirlerinden biri sayılabilir. İleri memleketler ulusal ihtiyaçlarına göre bu iş için muhtelif tedbirler almış bulunmaktadırlar.

Ziraat bankası alacaklarının tahsil seyri bu mülâhazaları kuvvetlendirecek mahiyettedir. Bankanın faiz nisbetlerini indirmesi, vadeleri uzatması ve ipotekli alacaklarını beş yıllık taksitlere bağlaması gibi tedbirler tahsilâtındaki durgunluğu giderememiş ve bunların kifayetsizliğini belirtmiştir.

Bu itibarla ve Devlet bütçesinin malûm olan imkânları dahilinde kalarak Ziraat bankasına olan bu nevi borçlar hakkında borçlulara geniş bir hafifleme verecek tedbirler tasarlanmış ve bu kanun projesi hazırlanmıştır.

Projenin esası, bankanın zirai hesaplarında 1931 yılı sonu blânçosu envanterlerinde yazılı bütüm zirai borçların yıllık %3 faizle ve 15 yılda ödenmek üzere müsavi yıllık taksitlere bağlanmasıdır. Bankanın bu tarihte mevcut zirai alacaklarından vadeleri gelmiş ve gelmemişleri, bu tarihten sonra yeni senelere bağlanmışları veya bağlanmamışları bu anlamda dahildir. Fakat 1931 yılından sonra ve yeniden yapılmış borçlar bundan haric tutulmuştur.

Diğer taraftan konacak esasların zirai nevelerine, mmtakalar, zirai işletmelerin büyüklüğüne göre değişebilen borç ağırlığı ile mütenasib olmasında fayda mülâhaza edilmişse de her türlü haksızlıkları bertaraf edecek bir tasnifin yapılmasındaki zorluk ve böyle bir hal şeklinin dört yüz bin çiftçi ailesi gibi çok kalabalık bir kütleye tatbikindeki imkânsızlık bu taksitlendirme muamelesinin umumî esaslara bağlanması zaruretini doğurmuştur. Bununla beraber tutarı ehemmiyetsiz olan bu itibarla 15 yıldan daha az bir zaman içinde ödenmesi kanunla beklediğimiz hafiflemeyi uzaklaştırmayan borçlar hakkında asgarî taksit için beş lira gibi bir had tayin ederek her borçluları uzun müddet borçluluk vaziyetine mahkûm etmemek, hem de bankayı çok cüzî paraların tahsilile uğraşmak zorluğundan kurtarmak çareleri aranmıştır.

Borçlulara böyle bir hafifleme temin edilirken bankayı da alacaklarının karşılıklarını sağlamlatma ve tahsillerini kolaylatma imkânları ile tehiz ederek menfaatlerinin esaslı surette korumağa zaruret hissedilmiştir. Bu maksadla müteselsil kefaletli ikrazların da halen mevcut olan kefaletlerin idamesi ve ipotekli ikrazlarından halen mevcut olup ödeme müddetlerinin uzamasile kifayetsizleşmesi tabii olan teminatları borçluların diğer malları ile tamamlamaları hakkında hususî hükümler konmuştur. Her hangi bir afet dolayısıyla taksitlerin vaktinde ödenmemesi ihtimalleri derpiş edilmiş olmakla beraber bu kanun hükümleri dairesinde taksitlendirilecek alacakların muntazaman ve vaktinde ödenmesi esas olarak alınmış ve bu esasa riayet etmeyenlerin mallarını bankadan kaçırmaları ihtimallerini bertaraf edecek ve bankaya bunları en kestirme yollardan kolaylıkla paraya çevirip alacaklarını yaptırğı takip masraflarile birlikte tahsiline imkân verecek müeyyideler konmuştur.

Bu muameleyle tâbi tutulacak yirmi milyon liraya yakın banka alacaklarının yüzde üç faizle on beş yıllık taksitlere bağlanması bankanın işleme kudretinde ve kâr, zarar vaziyetinde Devletin yardımını zarurî kılacakı şüphesizdir. Buna ve işin ulusal ekonomi bakımından tasdiğî ehemmiyete binaen bu muamelenin Devlet yardımına yürütülmesi zarurî görülmüş, bankanın ihtiyat sermayesine katılmak üzere her yıl bütçeye bir milyon liralık tahsisat konulması kabul edilmiştir.

Bu kanunla tasarladığımız esasların ziraatimizin kalkındırılmasına ve yeni ekonomik şartlara intibakından büyük yardımcı olacağına da şüphe etmiyoruz. Taksitlendirilecek alacakların bu gün normal olarak iki milyon liraya yakın faizinin yedi yüz bin liraya inerek borçlular için yalnız faiz

bakımdan yılda bir milyon beş yüz bin lira bir hafifleme temin etmesi sistemini isabetini gösterecek en yakın ve açık bir delildir.

1930 başlangıcında bin lira borcu olupta şimdiye kadar tediye yapmamış bir borçlunun bu borcu bu gün bankaca tatbik edilen azamî kolaylık hududu dahilinde ödenmesi ile kanunî şerait tahtında ödeme şekli arasında mukayesede bulunmayı kolaylaştırmak için aşağıya iki cetvel konmuştur :

1 - Bu gün tatbik edilen :

Ana borç	Bu güne kadar işlemiş faiz	Senelik taksid	Beş sene zarfında vereceği miktar
1000	560	411,22	2057,60

2 - Kanununun tatbiki halinde :

Ana borç	İşlemiş faizler	% 3 ile on beş seneye nazaran taksid	On beş sene zarfında verilecek miktar
1000	250	104,71	1570,65

Millî menfaatleri kollamak maksadile hazırlanmış olan kanun lâyihasını Kamutayın yüksek onayına sunar, müstaceliyet kararile müzakeresini dileriz.

